

E. V.

1888

GARREN URTERAKO
EGUNARIA

DONOSTIA:

Ignazio Ramon Baroja-ren semeen moldizkiran.

1887. ^{an}

242857

GIPUZKOAN IZATEN DULAN azoka edo merkatuak.

Azpeitiyan.....Astearte guztietan.
Billafrankan.....Asteazken »
Tolosan.....Larunbat »

Abelgorri eta cherri feriyak.

Alegriyan.....Illaren azkenengo astelenean.
Andoainén.....» bigarren astelenean.
Azkoitiyan.....» lenbiziko asteazkenean.
Azpeitiyan.....» irugarren asteazkenean.
Billabonan.....» irugarren astelenean.
Billarrealen.....» lenbiziko asteartean.
Deban.....» lenbiziko larunbatean.
Donostiyan.....» lenbiziko ostegunean.
Elgoibarren.....» azkenengo larunbatean.
Ernanin.....Illaren bigarren eta azkenengo ostegunean.
Irunen.....Astearte guztietan.
Mondragoin.....Illaren bigarren ostiralean.
Motrikun.....» irugarren larunbatean.
Oñatin.....» lenbiziko ostiralean.
Oriyon.....» azkenengo larunbatean.
Oyarzunen.....Astelen guztietan.
Tolosan.....Illaren lenbiziko astelenean eta irugarren ostegunean.
Usurbillen.....Illaren irugarren ostegunean.
Zestean.....» azkenengo asteazkenean.

Oezaz gañera izan oi dira urtean bein feriyak erri batzuetan, nola diran Bergaran Pazkoa Espiritu Santukoetan, Lezon Pazkoa Espiritu Santukoetan eta Gurutze Santuaren Agorreko festaldiyan, Billafrankan Ama Birjiña Agorrekoan, Oñatin San Migel-etan, Azkoitiyan San Andres-etan, Viillarrealen Santa Luziyetan, Donostiyan eta Azpeitiyan Santo Tomas-etan, Seguran San Bizentetan, Santiagoetan eta Santo Tomas-etan, eta beste geyago.

1888

GARREN UR TERAKO

EGUNARIA.

DONOSTIAN

Ignazio Ramon Earoja-ren semeen moldizkiran
1887.^{an}

KC 343

AN

Era Gogoangarriak.

Urte au da, Jesu-Kristo Gure Jaunaren jayotzatik 1888^{garrena}.—Mundua sortu zanetik 5870^{garrena}.—Mundu guztia estali zuen ujoldea izan zanetik 4215^{garrena}.—Maria Birjiñaren Sortze manchagabea, fedeko egia bezela agertu zanetik 34^{garrena}.—Gure Aita Santu Leon XIII-garrena Aita Santu danetik 11^{garrena}.—Gipuzkoa-ko probintzia, Kastillarekin batu zanetik 688^{garrena}.—Araba-koa 556^{garrena}.—Bizkaya 517^{garrena}.—Nafarroa 376^{garrena}.—Gure Probinziyako eta Bizkaiko Patroi San Inaziyo Loyolakoa jayo zanetik 397^{garrena}.—Bitoriyan, Apezpiku edo Obispo jauna jarri zanetik 26^{garrena}.

;Bizi bedi Euskara!

Euskaldun jayo giñan,
Euskaldun gera azi,
Euskaraz zigulako
Amak erakutsi:
Euskara laztan maite
Zabiltz gugaz beti,
Euskara ill ezkeru,
Ez degu nai bizi.

URTE BERRIA

Urte au izango da
guchi gora bera
on ta chartasunean
besteak bezela.

Iru zortziko ditu
ta poztu gaitezen
ez da bada faltako
zortzikorik aurtan.

Neguban egun motza
elurretakoa
udan luziak eta
eguzki beroa.

Batzubek ilko dira
ta besteak bizi,
iltzen diran aientzat
erregutu beti.

Arboletan ez dira
agertuko opillak
zintzillik ta lukainkaz
kaliak josiya.

Langille kaletarrak
eginik astelen
ez dira sekuletan
arkituko zuzen.

Baserritarrak ere
badabiltz, echian
dituzten beren lanak
egin bearrian,
feritikan ferira
churrut eta churrut,
echiak egingo du
beriala purrut.

Arrantzaliak ere
sagardotegitik
ez du beñere egingo
arrantza aundirik.

Anaitasun onean
bear gera nastu,
Euskaldunak gerala
ez sekulan aztu.

Eta guztiyen gañez
gure Jaungoikoa,
nai dezala guretzat
urte bat gozoa.

ILLARGIAREN ILLUNTZEA.

Izango da Ilbeltzaren 28.^{an} eta illunduko da
illargi osoa.

ITZ LABURTUEN ADIERAZTEA.

J. K. Jesu Kristo, S. Santu, Sta. Santa, A.
Ama, A. S. Aita Santu, ob. obispoa, arz. ar-
zobispoa, ap. apaiza, ab. abadea, birj. birji-
ña, birjk. birjiñak, mr. martiria, mrtk. mar-
tiriak, lag. lagunak, fund. fundatzallea, alarg.
alarguna, konf. konfesorea, irak irakaslea,
kar. kardenala, apaizur. apaizurrena, apost.
apostolua, erem. eremutarra, penit. peniten-
zilaria, prof. profeta, eta besteen batzuek eza-
gutuerrazak diranak.

Illonetan egunak ordu bete luzatzen dira.

1 Igandea. Urteberri. Sta. Eufrosina birj.—Indulgenzia osoa.

2 Astelena. S. Isidoro ob. eta mr. eta s. Konkordio martiria.

3 Asteartea. S. Antero A. S. eta S. Daniel mrtk.

4 Asteazkena. S. Akilino mr. eta s. Simon Stillita konf., sta. Drafosa mr. eta s. Tito ob. eta konf.

5 Osteguna. S. Telesforo A. S. eta mr.

6 Ostirala. † Errege Santuen adorazioa.—Indulgenzia osoa.

7 Illargiaren azken laurdena, goizeko 11 ordu eta 32 minututan.—Eguraldi nastua.

7 Larunbata. S. Julian mr. eta s. Teodoro monjea.—Gaurtik aurrera ezkonberriak Eletzako bedeinkazioak artu eta eskonduen meza entzun dezateke.

8 Ig. J. K. Gure Jaunaren batayoa. S. Seberino ab., s. Luziano ap. eta lag. mr. eta J. Kristoren aurreneko miraria.

9 Astel. S. Julian mr. eta sta. Basilisa birj.

10 Asteaz. S. Gillermo ob., s. Balero ob. eta mr. san Agaton A. S. eta konf. eta s. Gonzalo Amarante-koa konf.

11 Asteazk. S. Ijio A. S. eta sta. Onorata birj.

12 Osteg. S. Benito ab. eta konf. eta s. Arkadio mr.

13 Ostir. S. Gumersindo ap. eta mr.

13 Illargi berria, goizeko 8 ordu eta 28 minututan.—Euria.

14 Lar. S. Ilario ob. eta konf., s. Eufrasio ob. eta mr.

15 Ig. Jesusen Izen Gozoa. S. Paulo lenbiziko eremutarra eta s. Mauro ab.

16 Astel. S. Marzelo A. S. eta mr.

17 Asteaz. S. Antonio ab. eta s. Sulpizio ob. eta konf.

18 Asteazk. S. Pedoren katabera Erromakoa, santas Priska birj. eta mr. eta sta. Liberata birj.

19 Osteg. S. Kanuto errege eta mr., s. Mario eta lag. mr. *lat. canutus, canoso: lat. canaris, marmo.*

20 Ostir. S. Fabian A. S. eta s. Sebastian mr. *gr. fabianos id. s. fabios, venerab.*

21 Lar. Sta. Ines birj. eta mr. eta s. Fruktuoso ob. eta mr. *lat. agnes, pura: id. qui dat fructus.*

22 Illargiaren lenbiziko laurdena, goizeko 4 ordu eta 39 minututan.—Elurra.

22 Ig. S. Bizente apaizurrena eta s. Anastasio mrtk. —Donostia-ko San Bizente-ko eleizan berrogei orduak. *lat. vincere el q. vencer: gr. anastasi.*

23 Astel. S. Ildefonso arz. eta s. Raimundo konf. *got. regim. s. raimundus, id. raimundus.*

24 Asteaz. A. Birjinaren jechiera, A. Birjiña Pake-koa; eta s. Timoteo ob. eta konf. *lat. pax, id. pax.*

25 Asteazk. S. Paulo apostoluaren konbersioa, sta. Elbira birj. eta mr., s. Probekto eta s. Marino m. *lat. pascua, id. pascha.*

26 Osteg. S. Polikarpo ob. eta mr. eta sta. Paula alarguna.

27 Ostir. S. Juan Krisostomo ob. eta irak., s. Julian, s. Anastasio, Pedro eta beste zazpi lagun mrtk. *lat. iohannes, id. iohannes.*

28 Lar. S. Balero ob. eta konf., s. Julian ob., san Torsi mr. eta s. Zirilo Alejandriakoa konf.

29 Illargi betea, gaueko 11 ordu eta 8 minututan.—Ormak.

29 Ig. Septuagesimakoa. S. Franzisko Sales-koa ob. eta konf.—Indulgenzia osoa.—Anima ateratzen dan eguna. *germano, franck, libre, independient.*

30 Astel. Sta. Martina birj. eta mr., s. Lesmes ab. eta mr. *lat. martinus, id. martinus.*

31 Asteaz. S. Pedro Nolasko merzenarioen fund., sta. Marzela alarg., sta. Potamia birj. eta sta. Tri-fena birj. eta mr. *gr. petro, id. petrus, id. petrus.*

KANPO-LANAK.

Matsak podatzen dira, arbolak inausi edo mugarratu, baratzurriak oraindik erein ditezke, arbola landareak aldatu, lurberriak atera eta ondeatu.

OTSAILA 29 EGUNEKOA

Iti onetan egunak ordu bat eta erdi luzatzen dira.

- at igne. 1 Asteazk. S. Ignazio eta s. Zezilio ob. eta mrtk. beata Beridiana birj. eta s. Pionio apaiza. 2 Osteg. † Kandeleria, edo A. Birjiñaren Eliz-surtzea. 3 Ostir. S. Blas ob. eta mr. eta beato Nikolas Lope-robarido-koa. 4 Lar. S. Andres Korsino ob., s. José Leonisa-koa konf., s. Isidoro monjea eta s. Jilberto konf.

Illargiaren asken laurdena, gaueko 7 ordu eta 15 minututan.—Ormañ.

5 Ig. Sesajesimakoa. Sta. Ageda birj. eta mr. eta s. Martín de la Aszension mr., Gipuzkoako semea.—Induljenzia osoa.

6 Astel. Sta. Dorotea birj. eta mr., s. Teofilo eta lagk. mrtk. eta s. Guarido kard. eta konf.

7 Asteazk. S. Romualdo ab. eta s. Rikardo Ingletrako erregea.

8 Asteazk. S. Juan Mata-koa fund. eta s. Pedro kar.

9 Osteg. Sta. Polonia birj. eta mr. eta s. Nizeforo mr.

10 Ostir. Sta. Eskolastika birj. eta s. Gillermo konf.

11 Lar. S. Saturnino eta lagk. mrtk. eta A. Birjiñaren zazpi serbitzariek.

Illargi berria, gaueko 11 ordu eta 42 minututan.—Egu-aizea.

12 Ig. Zaldun inauteri. Sta. Eulalia birj. eta mr. eta s. Melezio ob. eta konf.—Induljenzia osoa.—Berrogei orduak Donostia-ko, Santa Maria-ko eleizan

13 Astel. S. Benigno mr. eta sta. Katalina Rizzis-koa bir.

14 Asteazk. S. Balentin ap. eta mr. eta Beato Juan Bautista Konzenziokoa.

Garizuma gurtian eta Paskoako bigarren asteleneraño ezkonberriak ezin artu ditazteke Eleizako bedekinkazioak, ez eta entzun ere eskandun meza. Beldu artu gabe erij jan ditek aragirik Garizuma gurtian.—Naiz Beldu izan ezin nastu ditek aragiya eta arraiya Garizuma gurtian, ez eta igandie-

tan ere.—Igandiaz kanpora, orduan egun beaz du.—Garizumako egun gutietan eta Paskoako aurreneko zortziretan Beldu Gurutzekoa arturik irabasten da induljenzia edo barkamen osoa host aldaretako estazioak egiaz.

15 Asteazk. Austerre. S. Faustino eta s. Jobita senideak eta mrtk., sta. Agape birj. eta mr.—Bijilia gaur ta Garizumako ostiral denetan.

16 Osteg. S. Julian eta host. milla lagun mrtk.

17 Ostir. S. Julian Kapadoziakoa mr., s. Pedro To-mas ob. eta konf. eta s. Eutopio ob. eta konf.

18 Lar. S. Eladio Toledoko arz. eta s. Simeon ob.

19 Ig. Garizumako 1koa. S. Gabino ap. eta mr. san Albaro Kordoba-koa, s. Konrado konf.

20 Astel. S. Leon ob. eta konf. eta s. Eleuterio ob.

Illargiaren lebiziko laurdena, goizeko ordu batean eta 49 minututan.—Denbora charra.

21 Asteazk. S. Feliz ob. eta s. Simako A. S.—Anima.

22 Asteazk. S. Pedoren katabera Antiokia-koas. Papias ob. eta konf. eta s. Aristion konf.—Induljenzia osoa.—Kuarta tenporak.

23 Osteg. Sta. Marta birj. eta mr., sta. Margarita Kortonakoa eta s. Florenzio konf.

24 Ostir. S. Matias apost. eta s. Modesto ob.—Induljenzia osoa.—Kuarta tenporak.

25 Lar. S. Zesareo kon.—Induljenzia osoa.—Kuarta tenporak.—Obispo jaunak ematen ditu Eleizako Ordena sagraduak.

26 Ig. Garizumako IIgarrena. A. Birj. Guadalupe-koa eta s. Alejandro ob.

27 Astel. S. Baldomero konf.

Illargi bete, goizeko 11 ordu eta 47 minututan.—Egu-aizea.

28 Asteazk. S. Roman ab. eta fund.

29 Asteazk. S. Makario eta bere lagun mrtk.

KANPO-LANAK

Ereiten dira aza-nañoak, patatak eta illarrak, garbitu esparrigodiak. Aldatzen dira erramuak, zuma-rrak eta zipresak, podatu matsak eta beranduko arbolak, eta ikusi erlauntzak; chertatzen dira udareak eta beste fruta arbolak, eta ekiten zayo udaberri lanetarako gauzak prestatzen.

+ Se xambra por otros naturales surca como a los surcos y echando

cat. jous Jupiter padre.

Elas helios hel Dios Jehov clanchal so Constant cat. y nra gr. alejo aule d'or.

MARCHOA EDO EPAILLA 31 EGUNEKOA

onetan egunak zazpi ordu laurden iga-roak luzatzen dira.

- 1 Osteg. Aingeru guardakoa, s. Rosendo ob. eta sta. Eudisia penit. eta mr.—*Anima*.
- 2 Ostir. S. Luzio ob. eta mr.
- 3 Lar. S. Emeterio eta s. Zeledonio anayak mrtk., s. Kleoniko, s. Eutropio eta s. Basilisko mrtk.
Anima.
- 4 Ig. *Garizumako* Iñgarrena, S. Kasimiro erregeeta konf., s. Luzio A. S. eta mr. eta s. Kayo Palatino mrtk.—*Anima*.
- 5 Astel. S. Eusebio eta lagk. mrtk. eta s. Adrian mr.
④ *Illargiaren lebiziko laurdena, goizeko 3 ordu eta 15 minututan.—Eguraldi nastua.*
- 6 Astear. S. Biktore eta s. Biktoreano mrtk., s. Marziano ob. eta mr. eta s. Oleger ob. eta konf.
- 7 Asteazk. Sto. Tomas Akino-koa konf. eta irak., sta. Perpetua eta sta. Felizitas mrtk.
- 8 Osteg. S. Juan de Dios fund., s. Julian arzob., san Beremundo ab. eta konf. eta s. Ponzio apaizur, eta mr.
- 9 Ostir. Sta. Franziska alarg. eta S. Gregorio Nizeno ob.
- 10 Lar. S. Meliton mr.
- 11 Ig. *Garizumako* IVgarrena, S. Eulio ap. eta mr. sta. Aurea birj.—*Anima*.—*Gaur asten da Donostian Pazkukua.*
- 12 Astel. S. Gregorio A. S. eta s. Pedro.
⑤ *Illargi berria, arratsaldeko 4 ordu eta 40 minututan.—Otz.*
- 13 Astear. S. Leandro Sebillako arzob., s. Rodrigo mr. eta s. Nizeforo.
- 14 Asteazk. Sta. Florentina birj., sta. Matilde erregeña, s. Prozoso eta s. Martiniano.
- 15 Osteg. S. Raimundo ab. eta fund. eta s. Lonjinos.
- 16 Ostir. S. Julian mr. eta s. Eriberto.

17 Lar. S. Patrizio ob., s. José Arimatea-koa, sai.

Agrikola ob. eta sta. Jertrudis birj.—Aldareetako gurutzeak eta ekantz edo imajinak estaltzen dira.

18 Ig. *Lazaro eguna*. S. Gabriel Goiaingerua, eta s. Braulio ob.

19 Astel. S. José, A. Birjiñaren senar garbia.

20 Astear. S. Nizeto ob. eta mr.—UDABERRIA.

⑥ *Illargiaren lebiziko laurdena, gaueko 8 ordu eta 33 minututan.—Aize otzak.*

21 Asteazk. S. Benito ab. eta s. Birilo ob.

22 Osteg. S. Deograzias eta s. Bienbenido ob.

23 Ostir. *Ama Birjiña Doloretakoaren eguna*. San Biktoreano eta lagk. mr., beato Jose Oriol eta s. Toribio Limako arzob.—*Anima*.

24 Lar. s. Agapito eta s. Simeon mrtk., sta. Katalina Suezia-koa birj. eta s. Benito konf.—*Anima*.

25 Ig. *Erramu eguna*. A. Birjiñaren *anunziazio edo berri-ematea eta Jaungoikoaren Semea A. Birjiñaren errai chit garbietan gizon egitea*, eta s. Dimas lapur ona.

26 Astel. *Santu*. S. Braulio ob. eta sta. Eujenia birj. eta mr.

27 Astear. *Santu*. S. Ruperto ob.

⑦ *Illargi betea, gaueko 9 ordu eta 57 minututan.—Euria.*

28 Asteazk. *Santu*. S. Kastor, s. Doroteo eta san Sisto.—Ezin jan diteke aragirik gaur ta iru egun ondorengoetan.

29 Osteg. *Santu*. S. Eustakio ab. eta s. Segundo mr.

30 Ostir. *Santu*. S. Juan Klimako ab. eta s. Kiriko m.

31 Lar. *Santu*. Sta. Balbina birj. eta mr. eta s. Benjamin apaizur eta mr.—Obispo jaunak ematen ditu Eleizako ordena sagraduak.

KANPO-LANAK.

Ereiten dira lihoa, patatak, garbantzuak, aza-erregolluak, urrazak edo lechuga, eta beste asko ensalada mueta, azaloreak eta espinakak. Batzuek asitzen dira artotarako lur iraultzen.

*Ill onetan egunak zazpi ordu laurden aldean
luzatzen dira.*

- 1 Ig. *Pazkoa*. S. Benanzio ob. eta mr., sta. Katalina Sena-koaren zauri-sillua, s. Balerio ab., san Ugo ob. eta s. Makario ob.
- 2 Astel. S. Franzisko Paula fund., sta. Maria Ejiptziaka eremutarra, eta sta. Teodosia birj.
- 3 Astear. S. Ulpiano eta s. Pankrazio, s. Benito Palermokoa eta sta. Engrazia.
- 4 *Illargiaren azken laurdena, arratsaldeko 12 ordu eta 31 minututan.—Euria.*
- 4 Asteazk. S. Isidoro Sebillako arz. — *Anima.*
- 5 Osteg. S. Bizente Ferrer, sta. Irene birj. eta mr. eta s. Zenon mr.
- 6 Ostir. S. Zelestino A. S., s. Sisto A. S. eta mr., s. Marzelino mr. eta s. Gillermo.
- 7 Lar. S. Epifanio ob. eta mr., s. Ziriako eta beste amar santu mrtk. eta bto. Erman José.
- 8 Ig. *Kuasimodo-koa*. S. Dionisio ob. eta bto. Julian s. Agustingoa eta sta. Konzesa bir. eta mr.
- 9 Astel. Sta. Kasilda eta sta. Maria Kleofé. — Gaurtik aurrera Abenduraño ezkonberriak ar ditzateke Eleizako bedeinkazioak eta entzun ezkonduen meza.
- 10 Astear. S. Ezekiel eta s. Daniel profetak.
- 11 Asteazk. S. Leon aundia A. S. eta s. Felipe ob.
- 12 *Illargi berria, goizeko 6 ordu eta 57 minututan.—Eguraldi nastua.*
- 12 Osteg. S. Biktore eta s. Zenon, sta. Susana birj. eta mr., s. Sabas mr. eta s. Julio 1.^a A. S.
- 13 Ostir. S. Ermenegildo errege.
- 14 Lar. S. Tiburzio, s. Baleriano, eta s. Masimo.
- 15 Ig. Sta. Basilisa eta sta. Anastasia mr.

- 16 Astel. S. Toribio ob., sta. Engrazia birj. eta mr. eta s. Paterno ob.
- 17 Astear. S. Anizeto A. S. eta mr., beata Ana Maria Jesusena birj. eta sta. Potenziana.
- 18 Asteazk. S. Eleuterio ob. eta s. Perfekto.
- 19 Osteg. S. Ermojenes, s. Ebodio, s. Kalisto eta san Leon IX.^a A. S.

- 20 *Illargiaren lebiziko laurdena, goizeko 11 ordu eta 42 minututan.—Eguraldi nastua.*
- 20 Ostir. Sta. Ines Monte Pulziano-koa birj., san Teotimo eta s. Marzelino obk. eta s. Teodoro.
- 21 Lar. S. Anselmo arz. eta s. Simeon ob.
- 22 Ig. San Joseren Patrozinio edo bitartekotasuna, s. Sotero eta s. Kayo A. S.
- 23 Astel. S. Jorje mr. eta s. Jerardo ob.
- 24 Astear. S. Gregorio ob., s. Fidel mr., s. Eusebio, s. Sabas eta s. Melito ob.
- 25 Asteazk. S. Markos ebanjelaria eta s. Aniano ob. Induljenzia osoa.—Prozesioa egiten da, kanta-tuaz santuen letaniak.
- 26 Osteg. S. Kleto eta s. Marzelino A. S. eta mr.
- 27 *Illargi bete, goizeko 6 ordu eta 12 minututan.—Aizeak.*
- 27 Ostir. S. Anastasio A. S., s. Toribio Mogrobejo arz. eta s. Pedro Armengol konf.
- 28 Lar. S. Prudenziob. Arabako Patroi edo goartaria. *Arabak jai osoa.* s. Bidal mr. eta san Patrizio eta lagk. mrtk.
- 29 Ig. S. Pedro mr. eta s. Roberto ab. eta fund.
- 30 Astel. Sta. Katalina Sena-koa birj., s. Indalezio ob., s. Pelegrin eta s. Amador eta lagk. mrtk.

KANPO-LANAK. *se sian berriz*

Ogiak jorratzen dira, arto-lurrak prestatu eta ereiten asi. (Ezagutua dago goiz ereiten dan artoak geyenean obeto ematen duela.) Ereiten dira baratza-belar mueta geyenak, oro bat chikoriak eta kardoak. Landatzen dira lechugak eta marrubiak.

MAYATZA EDO ORRILLA 31 EGUNEKOA

Ill onetan egunak bost ordu laurden luzatzen dira.

- 1 Astear. S. Felipe eta Santiago apostoluak.
- 2 Asteazk. S. Atanasio ob. eta s. Sejismundo errege eta mr.
- 3 Illargiaren azken laurdena, gaueko 11 ordu eta 37 minututan.—Denbora ederra.
- 3 Osteg. Gurutze Santuaren arkitzea.
- 4 Ostir. Sta. Monika alarg. eta s. Porfirio ap.
- 5 Lar. S. Pio V.^a A. S., s. Agustinen konbersioa, s. Anjel mr. eta s. Masimo ob.
- 6 Ig. S. Juan ante-portam-latinam.
- 7 Astel. S. Estanislao ob. eta mr.—*Induljenzia osoa*.—Iru egun oetan dira Aszensio aurreko letaniak.
- 8 Astear. S. Migel goiaingeruaren agertzea.
Induljenzia osoa.
- 9 Asteazk. S. Gregorio Nazanzio-koa ob., s. Gregorio Ostiakoa ob. eta s. Beato.
Induljenzia osoa.
- 10 Osteg. † Jesu-Kristo Gure Jaunaren Zerura igotzea edo Aszensio eguna. S. Antonio Florenziako arz.
- 11 Ostir. S. Mamerto ob. eta s. Mayeul ab.
- 12 Illargi berria, goizeko ordubaterdian.—Euria.
- 12 Lar. Sto. Domingo Kalzada-koa konf.
- 13 Ig. S. Pedro Regalado konf.
- 14 Astel. S. Bonifazio mr. eta s. Pakomio ab.
- 15 Astear. S. Isidro Nekazaria, Madrillko patroia, eta s. Torkuato ob. eta mr.
- 16 Asteazk. S. Juan Nepomuzeno mr. eta s. Ubaldo ob.
- 17 Osteg. S. Paskual Bailon konf.
- 18 Ostir. S. Feliz Kantalizio konf. eta s. Benanzio martiria.

16 Illargiaren lebiziko laurdena, gaueko 10 ordu eta 55 minututan.—Euria.

- 19 Lar. S. Pedro Zelestino A. S., sta. Pudenziana birj., eta s. Ibo ap.—Eziñ jan diteke aragrik eta barau egin bear da.—*Induljenzia osoa.*
- 20 Ig. Paskoa *Espiritu Santukoa*. S. Bernardino Sena-koa eta s. Baudilio mr.
- 21 Astel. Sta. Maria Sokors.
- 22 Astear. Sta. Rita de Kasia-koa alarg., sta. Kiteria eta Julia birjk. eta mrtk.—Donostiako kayeko festa.
- 23 Asteazk. Santiago apostoluaren agertzea.
Induljenzia osoa.—*Kuarta tenporak*.—Baraua.
- 24 Osteg. S. Robustiano mr. eta s. Juan Franzisko Rejis konf.—*Anima*.
- 25 Ostir. S. Gregorio VII.^a A. S., s. Urbano A. S. eta mr., sta. Maria Magdalena Paziz-koa birj. eta s. Jenadio ob.
Induljenzia osoa.—*Kuarta tenporak*.—Baraua.
- 26 Illargi betea, arratsaldeko ordubaterdian.—Eguraldi charra.
- 26 Lar. S. Felipe Neri fund. eta s. Eleuterio mr.
Induljenzia osoa.—*Kuarta tenporak*.—Baraua.—Obispo jaunak ematen ditu Eleizako ordena sagraduak.
- 27 Ig. *Trinidad eguna*. S. Juan mr.
- 28 Astel. S. Justo eta s. Jerman obk. eta konfk.
- 29 Astear. S. Masimo ob., s. Konon eta bere semeak mrtk. eta s. Sisinio eta lagunak mrtk.
- 30 Asteazk. S. Fernando Españako errege eta konf.
- 31 Osteg. *Korpus Kristi*. Sta. Petronila birj.

KANPO-LANAK.

Ill onetan artoak ereiten, ongarritzen eta jorrazten dira. Ogiai kentzen zaizkate belar gaiztoak. Ereiten dira erremolachak, farduak, meloi mueta guziak eta baberrunak. Landatzen dira azaloreak, chikiratzen chekorrak eta zerriak.

GARAGAR-ILLA 30 EGUNEKO.

III. Onetan egunak luzatzen dira ordu laurden bat 21 garreneraño, eta laburtzen dira lau bat minutu illaren atzeneraño.

- 1 Ostir. S. Segundo ob. eta mr., s. Inigo ab., s. Simeon monjea, s. Tespezio mr. eta s. Panfilo.
- 2 *Illargiaren azken laurdena, goizeko 12 ordu eta 43 minututan.—Eguraldi nastua.*
- 3 Lar. S. Marzelino, s. Pedro mr., s. Juan Ortega eta s. Eujenio konf.
- 4 Ig. S. Isaak mr. eta sta. Klotilde erregina.
- 5 Astel. S. Franzisko Karakziolo konf. eta sta. Saturnina birj. eta mr.
- 6 Asteazk. S. Norberto arz. eta s. Klaudio ob.
- 7 Osteg. S. Pedro eta lagk. mrtk. eta s. Paulo ob.
- 8 Ostir. *Jesusen Biotz chit Santuaren eguna*, San Salustiano konf. eta s. Eraklio ob.
- 9 Lar. S. Primo eta s. Feliziano mrtk.
- 10 *Illargi berria, arratsaldeko 4 ordu eta 23 minututan.—Eguraldi nastua.*
- 11 Ig. Sta. Margarita erregina, s. Krispulo eta san Restituto mrtk. eta s. Timoteo mr.
- 12 Astel. S. Bernabé apost.
- 13 Asteazk. S. Onofre konf., s. Leon konf. eta santa Antonina birj. eta mr.
- 14 Osteg. S. Basilio ob., konf. eta irakaslea.
- 15 Ostir. S. Bito, s. Modesto eta sta. Kreszenzia.
- 16 Lar. S. Kiriko eta sta. Julita mrtk. eta s. Aureliano ob.
- 17 Ig. S. Manuel eta lagk. mrtk., sta. Teresa erregina, sta. Sancha birj. eta s. Montano mr.

6 *Illargiaren lenbiziko laurdena, goizeko 6 ordu eta 39 minututan.—Euria.*

- 18 Astel. S. Marko, s. Marzeliano, s. Ziriako eta santa Paula mrtk., eta sta. Isabel birj.
- 19 Asteazk. S. Jerbasio eta s. Protasio mrtk., sta. Juliana Falkoneri-koa birj. eta s. Bonifazio ob. eta mr.
- 20 Asteazk. S. Silberio mr., sta. Florentina birj., san Nobato ap. eta s. Makario ob. eta konf.

UDA.

- 21 Osteg. S. Luis Gonzaga konf., s. Eusebio obispoa eta mr., eta s. Raimundo ob.
- 22 Ostir. S. Paulino ob., s. Akazio mr., santa Konsozia birj. eta s. Albano mr.
- 23 Lar. S. Juan mr., eta s. Simon Stilita chikiena.
- 24 *Illargi bete, gaueko 10 ordu eta 28 minututan.—Eguraldi ederra.*
- 25 Ig. S. Juan Bautistaren jayotza.
- 26 Astel. S. Gillermo ab., s. Eloy ob., sta. Orosia birj. eta mr. eta sta. Febronia birj. eta mr.
- 27 Asteazk. S. Zoilo mrt.
- 28 Osteg. S. Leon II.^a A. S. eta s. Paulo konf.
- 29 Ostir. *Bizilia eta Barana.*
- 30 Ostir. *San Pedro eta San Paulo apostk.*
- 31 Lar. S. Paulo apostoluaren oroipena. s. Marzial ob. eta sta. Potamiana.

KANPO-LANAK.

Belarrak biltzen dira, jorratu artoak bigarren al-dian, eta bear ainbat bakandu. Arbolak chertatu eta liñoa atera.

Il onetan egunak ordu bete laburtzen dira.

- 1 Ig. Jesu Kristo Gure Jaunaren Odola. S. Kasto eta s. Sekundino mrtk.
- 2 Illargiaren azken laurdena, goizeko 3 ordu eta 42 minututan.—Bero.
- 2 Astel. A. Birjiñaren bisitazioa, eta s. Lonjinos.
- 3 Astear. S. Trifon mr. eta s. Jazinto mr.
- 4 Asteazk. S. Laureano arz. eta mr., beato Gaspar Bono konf. eta s. Teodoro ob. eta mr.
- 5 Osteg. Sta. Zoa mr., s. Migel de Sanktis konf. eta sta. Filomena birj. eta mr.
- 6 Ostir. Sta. Luzia eta sta. Dominika birjk.
- 7 Lar. S. Fermin ob. eta mr. *Nafarroako patro-ya*, eta s. Odon ob.
- 8 Ig. Sta. Isabel Portugal-ko erregina, eta san Kiliano mr.
- 9 Astel. S. Zirilo ob. eta mr.
- 10 Illargi berria, goizeko 6 ordu eta 6 minututan.—Eguraldi ona.
- 10 Astear. Sta. Amalia eta sta. Rufina birjk. eta mrtk.
- 11 Asteazk. S. Pio I.^a A. S. eta sta. Beronika birj.
- 12 Osteg. S. Juan Gualberto ab. eta fund. eta santa Marziana birj. eta mr. eta s. Nabor mr.
- 13 Ostir. S. Anakleto mr. eta s. Turiano ob.
- 14 Lar. S. Buenabentura ob. eta s. Justo mr.
- 15 Ig. S. Enrike konf., s. Kamilo Lelis fund. eta s. Antioko eta s. Ziriako mrtk.
- 16 Astel. Gurutze Santuaren garaipena edo triunfoa, A. Birj. Karmengoa, eta s. Sisenando mr.
- 17 Illargiaren lebiziko laurdena, goizeko 12 ordu eta 2 minututan.—Eguraldi ederra.
- 17 Astear. S. Alejo konf. eta s. Leon IV.^a A. S.
- 18 Asteazk. Sta. Sinforosa eta bere zazpi seme martiriak, sta. Marina birj. eta mr. eta s. Federiko ob.

- 19 Osteg. Sta. Justa eta sta. Paula birjk. eta mrtk. sta. Makrina birj. eta s. Bizente Paul fund.
- 20 Ostir. S. Elias prof., sta. Librada eta sta. Margarita birjk. eta s. Jeronimo Emiliano fund.
- 21 Lar. Sta. Prasedes birj. eta sta. Julia birj. eta mr., s. Biktor mr. eta s. Daniel prof.
- 22 Ig. Sta. Maria Magdalena penitenzilaria.
- 23 Astel. S. Apolinar ob. eta mr., s. Liborio ob. eta s. Bernardo eta lagunak mrtk.
- 24 Illargi betea, goizeko 5 ordu eta 35 minututan.—Eguraldi nastua.
- 24 Astear. Sta. Kristina birj. eta mr., s. Franzisko Solano konf. eta sta. Nizeta eta Akilina mrtk.—Baraua.
- 25 Asteazk. † Santiago aundiena, apostolua, Españako patroia edo goartaria, eta s. Kristobal mr.
- 26 Osteg. Sta. Ana, gure Andre Birjiñaren ama.
- 27 Ostir. S. Pantaleon mr. eta s. Aurelio eta lagunak mrtk.
- 28 Lar. S. Nazario, s. Zelso eta s. Biktor mrtk. eta s. Inozenzio A. S. eta konf.
- 29 Ig. Sta. Marta birj., s. Felis mr., s. Simplicio, s. Faustino eta sta. Beatriz, senideak eta mr.
- 30 Astel. S. Abdon, s. Senen, sta. Julita eta s. Rufino.
- 31 Illargiaren azken laurdena, gaueko 8 ordu eta 19 minututan.—Bero.
- 31 Astear. San Ignazio Loyolakoa, Jesusen Konpañiaren fundatzailea, eta Gipuzkoa eta Bizkayeko patroia. Jai osoa. S. Juan Kolonbini fund. eta s. Fabio mr.

KANPO-LANAK.

Il onetan ogiak ebaki eta sartzen dira echean, Jaungoikari biotzetik eskerrak emanaz egiten dizkigun mesede aundiakgatik. Gal-ondoan ereiten da baberruna ondo ematen duen lekuetan, bestela liño berdea paocharekin. Tipulak eta azanoriak ereiten dira oro bat, aldatu neguko aza eta garbantzuak bildu.

ABUZZUA 31 EGUNEKOA

All onetan egunak ordu bat eta erdi laburtzen dira.

- 1 Asteazk. S. Pedro Adbinkula eta s. Leonzio mr.—
Gaur arratsaldian eta bigar egun guztian irabaz-
ten da Induljenzia osoa, edo Porziunkulakoa dei-
tzen zayon Jubileoa, S. Franziskoren ordenako
Eleizetan, konfesatu eta komulgaturik egiten dan
estazio bakoitzarekin.
- 2 Osteg. Ama Birjiña aingeruena, s. Esteban mrt.,
s. Pedro ob., s. Alfonso Maria Ligorio ob. eta
beata Juana Aza alarguna.
- 3 Ostir. S. Esteban lenbiziko martiriaren gor-
putz-arkitzea, eta s. Nikodemus eta s. Gamaliel.
- 4 Lar. Sto. Domingo Guzmangoa fund.
- 5 Ig. Ama Birjiña Elurretakoa.
- 6 Astel. J. K. gure Jaunaren bestiruditzea, s. Jus-
to eta s. Pastor anayak mrtk. eta s. Sisto mrt.
- 7 Asteazk. S. Kayetano fund., s. Alberto Siziliakoa
konf. eta s. Donato ob. eta mrt.
- *Ilargi berria, arratsaldeko 6 ordu eta 10
minututan.—Eguraldi ona.*
- 8 Asteazk. S. Ziriako, s. Largo eta s. Smarado mrtk.
- 9 Osteg. S. Roman mrt.
- 10 Ostir. S. Lorenzo mr.
- 11 Lar. S. Tiburzio mrt. eta sta. Susana birj.
- 12 Ig. Sta. Klara birj. eta s. Anizeto mrt.
- 13 Astel. S. Kasiano ob. eta s. Ipolito mrtk.
- 14 Asteazk. S. Eusebio ap., sta. Zentela eta sta. Elena
mrtk.—*Barau eguna eta bijilia, ezin jan dite-
ke aragirik.*
- *Ilargiaren lenbiziko laurdena, arratsaldeko
4 ordu eta 33 minututan.—Eguraldi ona.*
- 15 Asteazk. † Ama Birjiñaren Asunzioa edo zeru-
ratzea.

- 16 Osteg. S. Roke eta s. Jazinto konf. eta s. Dio-
medes mr.
- 17 Ostir. S. Paulo eta sta. Juliana senideak mrtk.
eta s. Mamete mr.
- 18 Lar. S. Agapito mr., sta. Elena alarg., santa
Klara Monte Falko-koa eta s. Floro mrtk.
- 19 Ig. S. Joakin, Ama Birjiñaren Aita, s. Luis ob.,
s. Mariano eremut., s. Majin mr. eta s. Timoteo
martiria.
- 20 Astel. S. Bernardo ab., s. Manuel prof., s. Kris-
tobal eta s. Leobijildo mrtk.
- 21 Asteazk. Sta. Basa eta bere iru seme mrtk., san
Bonoso eta s. Masimiliano mrtk., eta sta. Juana
Franziska Fremiot fund.
- *Ilargi bete, arratsaldeko 4 ordu eta 10 minu-
tutan.—Bero.*
- 22 Asteazk. S. Timoteo, s. Fabriziano, s. Filiberto
eta s. Sinforiano mrtk.
- 23 Osteg. S. Felipe Benizio konf., s. Kiriko, san
Klaudio eta lagk. mrtk.
- 24 Ostir. S. Bartolomé apost. eta sta. Aurea birj.
- 25 Lar. S. Luis Franziaiko errege eta s. Jines Ar-
les-koa mr.
- 26 Ig. S. Zeferino mr. eta s. Adrian mr.
- 27 Astel. S. Rufo ob. eta mr., s. José Kalazanz-go,
eta sta. Teresa Jesusenaren biotz barnatzea.
- 28 Asteazk. S. Agustin ob. eta Eleizako irak.
- 29 Asteazk. S. Juan Bautistaren lepo ebakitzea.
- *Ilargiaren azken laurdena, arratsaldeko 2 or-
du eta 7 minututan.—Turmoi-denbora.*
- 30 Osteg. Sta. Rita Lima-koa birj. eta s. Felis mr.
- 31 Ostir. S. Ramon Non-nato konf. eta s. Emeterio
eta s. Zeledonio martirien erlikia aldatzea.

KANPO-LANAK.

Erraloak egiten dira lurra prestatzeko. Ereiten
da paocha eta arbia, azak eta eskarolak aldatzen dira.

AGORRA 30 EGÜNEKOA

Ill onetan egunak zazpi ordu laurden laburtzen dira.

- 1 Lar. S. Jil ab. eta amabi anai mrtk., s. Bizente eta s. Leto mrtk. eta s. Bizente ap. eta mrt.
- 2 Ig. S. Esteban Ungriako errege, s. Antolin mr. eta s. Justo ob.
- 3 Astel. S. Sandalio mr. eta s. Ladislao errege.
- 4 Astear. Sta. Kandida alarg., sta. Rosa Biterbokoa, sta. Rosalia birj., s. Moises Israeldarren buruza-ya, s. Marzelo mrt. eta sta. Ida alarguna.
- 5 Asteazk. S. Lorenzo Justiniano ob., sta. Obdulia birj. eta mr. eta s. Julian ob.
- 6 Osteg. S. Eujenio mrt. eta s. Eleuterio ab.
● *Illargi berria, goizeko 4 ordu eta 46 minututan.—Eguraldi ederra.*
- 7 Ostir. Sta. Rejina birj. eta s. Juan mr.
- 8 Lar. † *Ama Birjiñaren jayotza.* S. Adrian mr. eta s. Eusebio mr.
- 9 Ig. Maria Birjiñaren Izen gozoa, S. Gorgonio mr. eta sta. Maria de la Kabeza.
- 10 Astel. S. Nikolas Tolentino konf., sta. Pulkeria birj. eta s. Deodardo ob. eta mr.
- 11 Astear. S. Pedro eta s. Jazinto mrtk., s. Paziente arz. eta s. Pafnuzio ob.
- 12 Asteazk. S. Leonzio mr.
● *Illargiaren lebiziko laurdena, gaueko 9 ordu eta 49 minututan.—Denbora nastua.*
- 13 Osteg. S. Felipe mr. eta s. Amado ob.
- 14 Ostir. Gurutze santuaren alchaera eta s. Kreszenzio mrt.—Lezoko Erromeriya.
- 15 Lar. S. Nikomedes, sta. Emilia eta s. Jeremias mrtk.
- 16 Ig. Maria Birjiñaren Dolore gloriatsuak, S. Kornelio A. S. eta s. Zipriano mrtk., s. Rojelio mr. eta sta. Eufemia birj. eta mr.

- 17 Astel. S. Pedro Arbues mrt. eta s. Franziskoren-llaga ezartze miraritsua.
- 18 Astear. Sto. Tomas Billanueba-koa, arz. b., s. José Kupertino konf. eta s. Metodo ob.
- 19 Asteazk. S. Jenaro mr.
Induljenzia osoa.—Kuarta tenporak.—Baraua.
- 20 Osteg. S. Enstakio eta lagk. mrtk.
● *Illargi bete, goizeko 5 ordu eta 14 minututan.—Denbora nastua.*
- 21 Ostir. S. Mateo apost. eta ebanj., s. Alejandro ob. eta mrt. eta s. Eusebio mr.
Induljenzia osoa.—Kuarta tenporak.—Baraua.
- 22 Lar. S. Maurizio mr. eta s. Emmerano ob.
Induljenzia osoa.—Kuarta tenporak.—Baraua.
Obispo jaunak ematen ditu Eleizako Ordena sagraduak. UDAZKENA.
- 23 Ig. S. Lino A. S. eta sta. Tekla birj.
- 24 Astel. Ama Birjiña Merzedeskoa, eta s. Jerardo.
- 25 Astear. S. Lope ob. eta s. Formerio mr.
- 26 Asteazk. S. Zipriano eta sta. Justina mrtk.
- 27 Osteg. S. Kosme eta s. Damian mrtk. eta san Eleazaro konf.
- 28 Ostir. S. Wenzeslao mr., sta. Eustokia birj., beato Simon de Rojas konf. eta sta. Lioba birj.
● *Illargiaren azken laurdena, goizeko 8 ordu eta 20 minututan.—Denbora nastua.*
- 29 Lar. S. Migel goiaingurua eta s. Grimoaldo konfessore.
- 30 Ig. S. Jeronimo Eleizako irak., s. Gregorio ob., s. Onorio ob. eta sta. Sofia alarg.

KANPO-LANAK.

Ereiten dira azak, lechugak, errabanoak edo luharbiak eta espinakak. Ill beran babak eta illar berdeak. Erleai kentzen zaye ezitia. Asitzen da matsa eta gaztaña biltzen, eta egiten dira lekuan lekuko beste lan mueta asko. *el mes q viene igual*

*III onetan egunak zazpi ordu laurden
laburtzen dira.*

- 1 Astel. S. Remijio arz. eta s. Berisimo mr.
- 2 Astear. Aingeru goardakoak, S. Saturio konf., s. Leodegario ob. eta mr. eta sto. Tomas ob.
- 3 Asteazk. S. Kandido mr. eta s. Jerardo ab.
- 4 Osteg. S. Franzisko Asisfund. eta sta. Aurea birj.
- 5 Ostir. S. Froilan eta s. Atilano obk., s. Plazido mr., eta. Gala alarg. eta sta. Karitina birj.
- *Ilargi berria, arratsaldeko ordu 2 eta 24 minututan.—Denbora nastua.*
- 6 Lar. S. Bruno fund., eta. Fe birj., s. Primo eta s. Feliziano mrtk. eta s. Magno ob.
- 7 Ig. Ama Birjiña Errosariyokua. S. Markos A. S., s. Serjio eta s. Bako mrtk.
Errosarioko kofradiakoak Induljenzia osoa gaur irabazi dezateke konfesatu eta komulgaturik, Errosarioko aldarea edo kapilla bisitatzen badute.
- 8 Astel. Sta. Brijida alarg. eta sta. Tais penitenzil.
- 9 Astear. S. Dionisio Areopajita ob. eta lagk. mrtk.
- 10 Asteazk. S. Franzisko Borja eta s. Luis Beltran konfk.
- 11 Osteg. S. Fermin konf. eta s. Nikasio mr.
- 12 Ostir. Zaragozako Ama Birjiña Pillarekoa, san Felis eta Zipriano mrtk., s. Serafin konf., santa Domnina mr. eta s. Wilfrido ob.
- *Ilargiaren lebiziko laurdena, goizeko 5 ordu eta 18 minututan.—Denbora nastua.*
- 13 Lar. S. Fausto mr. eta s. Eduardo errege.
- 14 Ig. S. Kalisto A. S. eta sto. Domingo konf.
- 15 Astel. Sta. Teresa Jesusena birj. eta fund. Espana-ko patroia eta s. Bruno ob. eta mr.
- 16 Astear. S. Galo ab. eta sta. Adelaida birj.

- 17 Asteazk. Sta. Edubijis alarg. eta s. Florentin ob.
- 18 Osteg. S. Lucas ebanjelaria eta s. Justo mr.
- 19 Ostir. S. Pedro Alkantara konf., s. Akilino ob. eta sta. Tredeinda birj.

● *Ilargi bete, gaueko 8 ordu eta 58 minututan.—Legor-Eguaizea.*

- 20 Lar. Sta. Irene birj. eta mr., s. Juan Kanzio konf. eta s. Artemio mr.
- 21 Ig. Sta. Ursula eta bere amaika milla lagun birj., s. Harion ab. eta sta. Kolunbiana birj.
- 22 Astel. Sta. Maria Salomé alarg.
- 23 Astear. S. Pedro Paskual ob., s. Juan Kapistrano konf., s. Serbando eta s. Jermano martk. eta san Teodoro ap. eta mr.
- 24 Asteazk. S. Rafael goiainguerua eta s. Bernardo Kalbó ob.
- 25 Osteg. S. Krisanto eta sta. Daria mrtk., s. Krispin eta s. Krispiniano mrtk., s. Frukto konf., san Gabino, s. Proto, s. Jenaro eta s. Bonifazio mrtk.
- 26 Ostir. S. Ebaristo mr. eta s. Bernardo ob.
- 27 Lar. S. Bizente, eta. Sabina eta sta. Kristeta mrtk., eta s. Esteban errege.
- 28 Ig. S. Simon eta s. Judas Tadeo apostk., santa Sabina birj. eta mr. eta s. Faron ob.
- *Ilargiaren azken laurdena goizeko ordubata eta 45 minututan.—Aire Otzak.*
- 29 Astel. S. Narziso ob. eta sta. Eusebia birj.
- 30 Astear. S. Klaudio mr. eta sta. Pelajia birj.
- 31 Asteazk. S. Kintin mr. eta sta. Luzila birj.

Barau eguna.

KANPO-LANAK.

III onetan biltzen dira artoa, haberruna, gaztañak eta beste fruta mueta asko. Oroit-gaitcan oek biltzean Jaungoikoari zor diozkagun eskerrak emateaz, eta eska dezayogun digun onginayagatik, segi dezala aurrerá ere bear ditugun frutuak ematen. Aurreko illeko ereite eta lanak egin ditezke, eta gañera ereiten dira alorbea eta alpapa.

III onetan egunak bost ordu laurden laburtzen dira.

- 1 Osteg. † *Santu guztien jaya*, sta. Maria mr.
- 2 Ostir. Anima bedekintuen oroipena eta santa Eustokia birj. eta mr.—Konfesatu eta komulgaturik beren Parrokia bisitatzen dutenak pakeagatik erregutuaz.—Induljenzia osoa.
- 3 Lar. S. Balentin ap. eta mr., Zaragozako ezin kontaal mr., eta sta. Benefrida birj. eta mr.
- 4 *Illargi berria, gaueko 11 ordu eta 52 minututan.—Eguraldi nastua.*
- 4 Ig. S. Karlos Borromeo ob. eta sta. Modesta birj.
- 5 Astel. S. Zakarias eta sta. Isabel, s. Juan Bautis-taren gurasoak, eta s. Leto apaiza.
- 6 Astear. S. Leonardo konf. eta s. Sebero ob. eta martiria.
- 7 Asteazk. S. Florenzio ob., s. Antonio mr. eta san Enjelberto ob. eta mr.
- 8 Osteg. S. Seberiano eta lagunak mrtk.
- 9 Ostir. S. Teodoro mr., Gurutze santu Balager-koa, eta Salbatzallearen Eleizaren konsagrazio Erromakoa.
- 10 Lar. S. Andres Abelino konf. eta s. Miles mr.
- 11 *Illargiaren lebizikio laurdena, arratsaldeko 4 ordu eta 5 minututan.—Euria.*
- 11 Ig. Ama Birjiñaren Patrozinio edo bitartekotasu-na. S. Martin ob. eta s. Menas mr.
- 12 Astel. S. Martin mr., s. Diego Alkala-koa konf., s. Milan, s. Nilo eta s. Teodoro konf.
- 13 Astear. S. Eujenio III.^a arz., s. Estanislao Koska, konf., s. Omobono merkataria, s. Arkadio mr. eta s. Nikolas A. S.
- 14 Asteazk. S. Serapio mr. eta s. Lorenzo ob.

- 15 Osteg. S. Eujenio I.^a arz., s. Leopoldo konf., san Didier eta s. Maló obispoak.
- 16 Ostir. S. Rufino eta s. Elpidio eta lagk. mrtk.
- 17 Lar. Sta. Jertrudis aundia birj., s. Asisklo eta sta. Biktoría mrtk., s. Gregorio mirarigillea ob., s. Dionisio ob., s. Alfeo eta s. Zakeo mrtk.
- 18 Ig. S. Masimo ob. eta s. Roman mr.
- 19 *Illargi betea, arratsaldeko 3 ordu eta 5 minu-tutan.—Isotzak.*
- 19 Astel. Sta. Isabel Ungriako erregina eta s. Ponzia-no mr.
- 20 Astear. S. Felis Balois-koa fund. eta s. Nersasmr.
- 21 Asteazk. A. Birjiñaren presentazioa, s. Jelasio mr., s. Onorio mr. eta s. Alberto ob.
- 22 Osteg. Sta. Zezilia birj., s. Filemon eta sta. Apia mrtk., s. Kolunbiano ab.
- 23 Ostir. S. Klemente mr. eta s. Juan Bueno konf.
- 24 Lar. S. Juan de la Kruz konf., s. Krisogono mr., sta. Flora eta sta. Maria birjk.
- 25 Ig. Sta. Katalina birj. eta s. Merkurio mr.
- 26 Astel. A. Birjiñaren ezkontza, s. Pedro ob. eta mr. eta s. Beato ab.
- 27 *Illargiaren azken laurdena, arratsaldeko 5 ordu eta 10 minututan.—Eguraldi ederra.*
- 27 Astear. S. Fakundo eta s. Primitibo mrtk.
- 28 Asteazk. S. Gregorio III.^a A. S.
- 29 Osteg. S. Saturnino ob. eta mr.
- 30 Ostir. S. Andres apost. eta sta. Maura birj.

KANPO-LANAK.

Lurrak erabiltzen dira belar gaiztoak galtzeko. Ebakitzen dira matsak eta kanabelak, bildu negu-rako egurra, udako aza aldatu, ogiak erein, garoa eta orbela echeratu.

11 onetan egunak laburtzen dira ordu laurdenetatik 21 garreneraño, eta andik azkeneraño lau bat minutu luzatzen dira.

1 Lar. Sta. Natalia alarg. eta s. Eloi ob.
Ezkonberriak ezin artu ditzateke Eleizako bedeinkazioak, ez eta entzun ere ezkonduen meza, Ligartik ilbeltzaren zaspigarren egunerano.

2 Ig. Abenduko I.koa Sta. Bibiana birj., s. Pedro Krisologo arz. eta s. Nono ob.

3 Astel. S. Franzisko Jabier konf. eta s. Kasiano mr.
11 Illargi berria, goizeko 9 ordu eta 55 minututan.—Otz.

4 Astear. Sta. Barbara birj. eta mr.

5 Asteazk. S. Sabas ab. eta s. Anastasio mr.

6 Osteg. S. Nikolas ob. eta sta. Askla birj.—Barau eguna.

7 Ostir. S. Ambrosio ob. eta Eleizako irak. s. Agaton mr. eta sta. Fara monja.—Barau eguna.

8 Lar. A. Birjiñaren Konzesio edo sortze pekatugabea, España eta bere Indien patroia, san Eutikiano mr. eta s. Romariko ab.

9 Ig. Abenduko II. garrena Sta. Leokadia birj.

10 Astel. Sta. Eulalia Merida-koa birj., A. Birjiña Loreto-koa eta s. Melkiades mr.

11 Illargiaren lenbiziko laurdena, goizeko 6 ordu eta 35 minututan.—Etxerra.

12 Astear. S. Damaso konf. eta s. Biktolino mr.

13 Asteazk. S. Donato mr., eta A. Birj. Guadalupekoaren agertzea.

14 Osteg. Sta. Luzia birj. eta mrt.

15 Ostir. S. Nikasio ob., s. Justo eta s. Abundio.—Barau eguna.

16 Lar. S. Eusebio mr. eta s. Baleriano ob.—Barau eguna.

17 Ig. Abenduko III. garrena S. Balentin mr., iru aur santu Babilonia-koak, eta s. Adon arz.

18 Astel. S. Lazaro ob. eta s. Franzisko Senakoa kon.

18 Astear. A. Birjiñaren erditzearen ichedona.

19 Illargi bete, goizeko 10 ordu eta 30 minututan.—Denbora gogorra.

20 Asteazk. S. Nemesio mr.—Kuarta tenporak.—Barau eguna.—Induljenzia osoa.

21 Osteg. Sto. Domingo Silos-koa ab. eta konf.

22 Ostir. Sto. Tomas apostolua.—Kuarta tenporak.—Barau eguna.—Induljenzia osoa.—NEGUA.

23 Lar. S. Demetrio mr.—Kuarta tenporak.—Barau eguna.—Induljenzia osoa.—Obispo jaunak ematen ditu Eleizako Ordena sagraduak.

24 Ig. Abenduko IV. garrena Sta. Biktoria birj.

25 Astel. S. Gregorio mr.—Barau eguna ta bijilia, ezin jan diteke aragirik.

26 Astear. J. K. Gure Jaunaren jayotza, santa Anastasia eta sta. Eujenia mrtk.

Induljenzia osoa iru mezatako bakoitzean.

27 Asteazk. S. Esteban lenbiziko mr. eta s. Marino mr.—Induljenzia osoa.

28 Illargiaren azken laurdena, goizeko ordu 5 eta 49 minututan.—Aizea ta euria.

29 Osteg. S. Juan apost. eta ebanjelaria, eta s. Teodoro konf.

30 Ostir. Stu. Inozente mrtk.

31 Lar. Sto. Tomas Kantuariense ob. eta mr.

32 Ig. Santiago apostoluaren gorputz-aldatzea, eta s. Sabino ob. eta mr.

33 Astel. S. Silbestre A. S. eta konf.

KANPO-LANAK.

11 onetan nekazariak zer lan egin bear duen, ozta esan diteke; eta ere, ereiten dira baratza belar asko, arbolak mugarratu edo inausi, orbela bildu, eta baratziak erein. Eraman barrena ontzietan azitzen diran loreak otzak galdu ez ditzan, eta atera kanpora eguzki ederra danean.

Goiz jaikitzen diran nekazariak, abillak eta langilleak, baña berandu jaikitzen diranak, alperrak, ondatzalleak.

IZÉR APAREJUBA!

Nagusi batek zuben
morroi bat echian
iruki nai zubena
denbora luzian.
Zegon mutiko arren
biar biarran
bañan ustez zekarren
beraren kaltian.
Bialdurikan maizcho
arduaren billa
denbora luze gabe
joatentzan mutilla.
Lenbizi garbiturik
ederki botilla
esanikan obia
etorri derilla.
Aruntzian utsikan
onuntzian gañez
ardo billa zijuan
saltoka ta pozez.
Betetzeko tabernan
altzuten onenez
naiz echera orduko
tanforik izan ez.
Nausiyaren sudurrak
noiz bait ziran puztu
ikusirik ardua
etzegola justu.
Bere moduz pentsatzen
«mutillak ditustu

bestela bidian da
botilla zapuztu.»
Galdeziyon arturik
kontu mereziya
—ardo billa juatian
(esantzak egiya)
gzintzurretik barrena
joatentzaik erdiya?—
—Ez jauna.....

—Barkatuko
diat. Ez aiz fiya?—
Zafatzeko morroyak
nola zan abilla
eranzun zuben azkar
sorturik naspilla:
—Ez det jauna progatzen
nuanian billa
baizik dakartanian
beteta botilla.

JESUSEN JAYOTZAN

Esna kristabak, ernal jendeak
Alcha kontentuz bakoitza,
Aditu berri zeruko aundi
Jesus onaren jayotza.

Guazen agudo, Belena ariñ
Gelditu bage bidean,
Guazen alaiki, pozez, kontentuz
Jesus arkitu artean.

392
Ernai jendeak, esna kristabak
Alcha bakoitza kontentuz,
Adi zeruko berri aundia
Gaur jayotzendala Jesus;
Guazen Belena ariñ, ez bedi
Bidean iñor gelditu,
Guazen, kontentuz, pozez, alaiki,
Jesus dezagun arkitu.

Ongi etorri Jesus
Zeruko frutuba
Guk oroipena zuri
Aur bedeinkatuba;

Semecho jayo berri
Aitak bigalduba
Amari aingerubak
Lenik aginduba.

Ongi etorri Jesus
Erredentorea
Aurcho jayo berria
Berdinik bagea:

Beste gauza guztiaz
Chit guztiz ohea
Zeru eta lurraren
Jaun eta Jabea.

ZIRI-BIURSA.

Eche churi bat dago
Mendiška gañean;
Ez da euririk sartzen
Ateri danean;
Ez ta aizerik, ere,
Ez dabillenean.

¡KONTENTU!

399

Bí mutill baserritar
koškor pocholuak,
etziran nere ustez
arkitzen beruak.

Elurrak goizetikan
lurra zuriturik,
zeunden erdi jantziyan
biyak eta oñutsik.

Galtza mochak tirante
oyal ertzarekiñ,
zulo bat falta gabe
bakallabarekiñ.

Masaill gorriyak, begi
alai, ez motelak,
ezpañaren gañian
zintzillik kandelak.

Gosari zai egonik
echien aurrian,
asi ziran esaten
alkarren artian:

—Errege baintzake
¿ik zer jango uke?

—Errege banitzake?
naiko talo t'esne.

—¿Eta ik? tira, esantzak.

—Nik... nik... ¿etzekiat!
onenak ik esanta
¿zer esango diat?

200 ESAERA ZARRAK.

Ardi chikiya, beti bildots.
Gurasoak nolako, umeak alako.
Oilo gosea kantari.
Surik ez dan lekutik, ez da ateratzen kerik.
Nolako Peru, alako Mariya.
Sasiak ere belarriak ditu.
Berriketa asko duenak, gauza on guchi.
Gezurra esan nuen mendian, ni baño lena-
go zan erriyan.
Pake charra ohea da, gerra ona baño.
Nolako biotza, alako arpegiya.
Nai ez dedala naramate nai dedan lekura.
Echeko sua echeko autsaz estali bear da.
Ez itzezin, ezpada nai utsegin.
Ardiak beeka egonik, ez du jaten belarrik.
Choriak lumatik zer dan ezagun dik.
Ez dek larrosarik arantza gaberik.
Goizean odei gorriak, arratserako euriak.
Ezkillu nai ez duenak aditu, ez beza soka as-
tindu.
Urte euritsu, urte ogitsu.
Laratzak badaki echeko berri.
Eguzki ta euria, Marchoko eguraldia.
Ogi erre-berria, eche-galgarria.
Santa Kataliñetan, chalupak ainguretan.
Echeari eusteko abe charra urte askoan mu-
til zarra.

BOTUEN BILLA. 201

Boto-billa zebiltzan batzuek joan ziran bein
balean zapatari batengana botua eskatzera;
eta onek, sekulan ikusi etzituen aiek bere
dendan ikusi zituenean, galdetu zien:

—¿Zér dakartzute?

—Botua eskatzera gatoz—esan zioten.

—¿Botuen billa zatozte, botuen billa? Etze-
rate ala etortzen boten billa. Joan zaitezte,
bada, botuen billa, boten billa joaten zeraten
tokira.

IGELAK ETA BELEAK.

Igelak beleari,
azpitikan goora,
koa, koa, koa, kantatubaz
egin zien burla;
eta oek segiran
aserraturikan,
berari zien egin
kro, kro, kro, goitikan;
bada artatik denak
okerturik oso,
zien burlaka gogor
alkarri eraso.
Ipurt beltzak zioten
deitu azpikoak,
eta petral zikinak
berriz gañekoak.

Esanaz, onetaz gain
burlas igelari:

—eztiagu zuekin
nai izketan ari,
gu gaituk nonai oso
ondo ikusiyak,
zeren azaltzen geran
chukunki janziyak;
bañan zuek or zaute
udan, non neguban,
beti larrugorriyan
Adan-en moduban,
zingira tarte ortan
denen parragarri;
obe zenuteke, ur
ori, garbi jarri,
lotsagarri char oiek
beste moduz bizi,
eta kantatutzen guk
bezela ikasi—
eta au esateaz
egaturik parrez,
lotsaz ziran igelak
gelditu negarrez.

Onek erakusten du,
besterik burlatzen
abiatu bañan len,
jartzeko pensatzen;
ia, otedakarren,
berak zer burlatu
eztezan aundigon bat
arpegira artu.

ETA GALTZAK? 203

Eskotilla kaleko
sastreri batera,
baserritar bat galtzak
eragin aztera
juantzan, ateratubaz
chapela burutik,
kriantza onarekin
jarriyaz burutsik.

Esan zion desio
zitubela galtzak,
jai aundiyetarako
oyalezko beltzak,
kondiziyuarekin
illetik illera,
zortzi pezeta edo
amar pagatzera.

Sastriak begiratu
zion kontu aundiz,
burutik onetara
bein edo bi aldiz:
baita eranzun ere
konforme zegola,
itza kunplitzen bazu
gizonak bezela.

Neurriya artu diyo
itz ayek esan da,
eta baserritarra
erdi farrez juanda.

Galtzak egin zizkala
itzeko sastriak,

bi illabete ziran
ondocho pasiak,
baña baserritarra
buru gaiztokua,
aztu egiñ zitzayon
amar peztakua
nonbait eramatia
ill aurrenenguan,
eta gogoratu ez
berriz urrenguan.

Baserritik kalera
zeterren guziyan,
nonbait ala erori
zitzayon graziyan
zerbait burla moduban
kaliartatikan
maizcho pasatutzen zan
ikustiatikan.

Sastria chit arrazoiz
gogotik keja zan
eta beregan diyo
pasatutzen bazan
berriz chiripaz ere
aren kaletikan,
lotsatuko zubela
bazuben lotsikan.

Etziran iru egun
pasatu artian,
gure baserritarra
kalia betian
besuak zabalduta
kale goitik bera
non datorren, ta *zapla*
sastria atera,
irten ta deitu diyo
oso aserrian:

—Zu *leta* galtzak?

—*¿*Galtzak?

estucho gerriyan.

ESNE SALTZALLEA. 205

Neskacha bat zijoan
Plazara neguan,
Eskuan chanchilla ta
Kaikua buruan.
Gorputz liraña zuen,
Gerriya chit mea,
Illea erporaño,
Urre kolorea;
Perla gisako ortzak,
Aoa chikiya,
Begiak beltz andiak,
Ezpaña gorriya;
Ibillian iñori
Ezer zor ez zion,
Itz batean, jendeak
Begiratzen zion.
Lasterka bere buru
Zijoan itzketan,
Itz egiten zuela
Pozez era onetan:
Esne au nerea det,
Ala aitak esan dit,
Saldu ta diru asko
Niri emango dit.
Bereala beaitut
Arraultzak erosi,
Saski bat hete arraultz
*¿*Izango det noski?
Uda-berriya dator;
Maiz nere burua
Chitoz ikusiko det

206

Nik inguratua.
Egiten diranean
Ollanda, ollasko.
Artuko det ayekin
Dirurikan asko,
Eroste ko ferian
Aurrera cherriya,
Berešitzen derala
Albait umaziya.
Ugari izan bait da
Chit aurten ezkurra,
Joaraziko diot
Laster tripaz lurra.
Nola izango duen
Urdaya lodiya,
Artuko det onekin
Nik diru andiya,
Eta erosiko det
Chaleho bat urriša,
Umeak egin ditzan
Echekoen giša.
Urte asko baño len,
Badet nik ustea,
Arkituko haizela
Ganaduz betea.
¿Ozta izango alda
Errian neskachik,
Dotea nik adiña
Izango duenik?
Asmo oyek egiten,
Ari dan artean,
Irrištutzen zayozka
Bi oñak lurtean;
Adiyo aren esne,
Arraultz ta chitoak,
Adiyo cherri, chal ta
Dote guztizkoak.
Askotan dirudite
Gure esperantzak
Osoro chakurraren
Gaberdiko ametsak.

Donostia-tik Probinzi ontako erriyetarako 207
eta Bilbaorako ateratzen diran kocheak.

Bilbaorako, Zarauztik, Getariyatik, Zuma-
yatik, Azpeiti—Azkoitietatik eta Elgoibartik
igaroaz eta andik aurrera burni-bidean, goi-
zeko 7-etan ateratzen da; arratseko 8 1/2-etan
itzultzen da.

Motrikurako, Zarauztik, Getariyatik, Zuma-
yatik eta Debatik igaroaz, goizeko 11 1/2-etan
ateratzen da; eguerdiko 12-etan itzultzen da.

Zumayarako, goizeko 8 1/2-etan ateratzen
da, eta arratsaldeko 7-etan itzultzen da.

Beste bat, ostegunetan eta igandeeetan,
arratsaldeko 4-etan ateratzen da, egun oyetan
beretan goizeko 10-etan onera iristen dana.

Zarauzako, Garagar-illaren asieratik Ago-
rraren bukaeraraño arratsaldeko 4-etan ate-
ratzen da; goizeko 9-etan itzultzen da.

Koche ori bera, beste gañerako illetan, ate-
ratzen da arratsaldeko 3-etan, eta itzuli goi-
zeko 9-etan.

Oriyarako, Usurbill-tik igaroaz, neguan
arratsaldeko 2 1/2-etan atera, eta goizeko
8 1/2-etan itzultzen da; udan arratsaldeko
3-etan atera, eta goizeko 8-etan itzultzen da.

Tolosarako, goizeko 6 1/2-etan eta arratsal-
deko 3-etan ateratzen da, eta goizeko 9-etan
eta arratsaldeko 6-etan itzultzen da.

Billabonarako, arratsaldeko 3-etan atera-
tzen da, eta goizeko 9-etan itzultzen da.

Ernanirako, goizeko 11-etan eta arratsalde-
ko 4 1/2-etan eta 5-etan ateratzen da, eta goi-

252 zeko 9-etan eta arratsaldeko 3-etan eta 3 1/2-etan itzultzeu da.

Pasayarako, goizeko 11-etan ateratzen da.

» 9 1/2-etan itzultzen da.

Lezorako, goizeko 7-etan, 9-etan eta 11 1/2-etan, eta arratsaldeko 1 1/2-an, 2-etan eta 5-etan ateratzen da, goizeko 10-etan eta 12-etan, eta arratsaldeko 4-etan eta 7-etan itzultzen da.

Oyarzunako, arratsaldeko 3-etan ateratzen da, eta goizeko 9-etan itzultzen da.

Irunako, goizeko 7-etan eta arratsaldeko 3-etan ateratzen da, eta goizeko 10-etan eta arratsaldeko 5-etan itzultzen da.

MAREAK.

Ilargi berria edo betea dan egunetan, 3-etan izaten da marea goyan, Donostiako portuan, eta bean 9-etan. Ilargi-laurdenetan, 9-etan goyan eta 3-etan bean.

Mareak igarotzen ditu 6 ordu eta 12 minutu terdi gora, eta beste ainbeste bera.

Ilargi berria edo betea danean, itsasoko urak asko igo ta jechitzen dira, ta ornegatik esaten zayote egun oetako marea, *marea berria*. Ilargi-laurdenetan, guchi mugitzen dira, ala gora nola bera: beragatik *marea ilak* izendatzen dira.

Urteko marearik aundienak izaten dira egunak eta gauak berdintzen direnean, aunda, Marchoan eta Agorrean. Gainera, gorako indarra ematen dio aize bendaralekoak, kentzen diolarik ifarrak eta eguraldi *du* eta os garbiak.